

Kitap Okursak Daha İyi Cümle Kurabiliriz

Betülay*

SÖYLEŞİ: Mevlâna İDRİS**

Betülay 8 yaşında bir kardeşimiz. Onunla çok rüzgârlı bir sahilde, bir çay bahçesinde konuştuk.

Kendisine rastladığımızda, bir kütunun üzerine çeşitli sonbahar yaprakları yapıştırıyordu. Annesinin ikram ettiği çaylarımızı yudumlarırken bahçedeki tavuklar da bu konuşmanın şahitleri oldular...

Şimdi soruyorum size, siz de cevap veriyorsunuz, hazır mısınız? Kaç yaşındasın?

8

Kaçaya gidiyorsun?

3'e

İsmin ne?

Betülay

Betülay, ismini seviyor musun?

Evet.

Kitapları seviyor musun?

Evet.

Evde kitabın var mı?

Evet.

Çok mu?

Evet.

Hepsini okudun mu?

Evet.

O kitapları sana kim aldı?

Annem ve babam.

Peki sen hiç kitap seçtin mi?

Evet.

Eline aldığın bir kitabı bitirmeden bırakmıyor musun, yoksa öbür güne kalabiliyor mu?

Öbür güne kalabiliyor.

Öyleyse çok yazılı kitaplar okuyorsun. Kitap resimleri mi daha çok seviyorsun yoksa anlatılan hikâyeyi, masalı mı?

Anlatılan hikâyeleri ve masalları

Peki ama hikâye ve masalı mı seviyorsun, yoksa şiiri mi seviyorsun, yoksa

** 8 yaşında.*

*** Şair, çocuk kitabı yazarı, hukukçu.*

kitap okumak yerine film izlemeyi mi seviyorsun?

Kitap okumayı seviyorum.

Kaç kitap okudun şimdiye kadar?

Bilmiyorum ki.

Çok mu?

Herhâlde.

Kitap okumasan ne olurdu? Yani hiç kitap olmasaydın dünyada ne olurdu, bir eksiklik hisseder miydin?

Evet.

Ama olmayan şeyin eksikliğini nasıl hissedeceksin, onu hiç bilmiyorsun? Belki de etmezdin?

He?

Belki de eksikliğini hissetmezdin? Eder miydin?

Ama ben hissediyorum.

Ediyorsun?

Evet.

Peki okulda çok kitap var mı?

Evet.

Kütüphane var mı?

Evet.

Kütüphaneye öğrenciler çok gidiyor mu?

Arada sırada.

Sen?

Bizim okulda kütüphane olmadığı için...

İlçenin kütüphanesine mi gidiyorsun?

Ben hiç kütüphaneye gitmedim ki.

Ha gitmedin tamam. Peki kütüphane gördün mü hiç televizyonda falan? Kütüphane nedir?

Bilgi toplamak için kullanılan yer.

Ama başka kitaplar da vardır.

Evet.

Peki senin hiç okuduğun kitaplardan etkilenip o kitapla ilgili rüya gördüğün oldu mu?

Evet.

Rüya görüyor musun?

Evet.

Çok mu? Her gece görüyor musun?

Arada sırada görüyorum.

Her gün kitap okuyor musun?

Evet.

Peki hiç yazmayı denedin mi? Bir kitap, bir masal ya da şiir?

Şiir yazmayı denedim.

Şiir yazdın mı?

Evet.

Ezbere biliyor musun o şiiri?

Evet.

Okur musun

Başka zaman.

Tamam. Peki sen şapka takmayı çok seviyorsun galiba.

Evet.

Örgülü şapkalar

Evet.

Taç takmayı da seviyor musun?

Evet.

Şimdi sonbahar geldi, kuşların niye şapkası yok?

Kuşlar şapka takmaz ki.

Niye?

İşte.

Üşümüyorlar mı?

Tüyleri olduğu için üşümüyorlar.

Bir tırtıl olsan şapka giyer miydin?

Ney?

Bir tırtıl olsan şapka giyer miydin?

Hayır.

Bir leylek olsaydın göç eder miydin her yere?

Hayır kışın ederdim.

Nereye?

Bilmem.

Daha sıcak yerlere?

Evet.

Nerde daha sıcak yerler? Uçarak mı bulursun?

Evet.

Kardeşin var mı?

Ablam var.

O da kitap okuyor mu?

Evet.

Sen ona bakarak mı kitap okumayı öğrendin kendiliğinden mi?

Okula giderek.

Kitap okuma sevgisini nasıl kazandın, ablana bakarak mı yoksa kendiliğinden mi oldu?

Öğretmenimiz öğretti.

Kitap okuyun mu diyor öğretmeniniz size?

Yok okuma yazmayı öğretmenimiz öğretti.

Ama ben kitap okumaktan söz ediyorum. Mesela bazıları sadece tabela okur yolda giderken. Bazı çocuklar da kitap okur.

Evet.

Bazı çocuklar da sinema izlemeyi sever. Bazısı da müzikle dans etmeyi sever. Sen hangisini seviyorsun?

Müzikle dans etmeyi.

Seviyorsun?

Evet.

Kitabı mı daha çok seviyorsun, dansı mı?

Kitabı.

Bir masal kitabını kafana koyup dansetin mi hiç?

Hayır.

Kelimelerin de bir müziği vardır, o müziği duyduğun oluyor mu hiç, zaman zaman kitap okurken?

Hı hı.

Duyuyorsun? Çok güzel. Kitabı okurken, birden kitabı kapatıp sevinçle haykırmak istediğin oluyor mu?

Hayır.

Hiç olmadı mı? Kızdığın oluyor mu bir kitabı okurken? Üzücü bir olay varsa.

Güldüğüm oluyor, kızdığım oluyor.

Hiçkırdığın?

Kızdığım.

Hımm kızdığın. Niye kızılıyorsun?

Bilmem.

Peki bu dünyada bir başına kalsan, bu bahçede ve bu denizin kenarında. Bir de evde kitapların var. Bu yeterli olur mu senin için? Neye ihtiyaç duyarsın? Her çeşit kitabın var yüzlerce. Suyun akıyor, ekmek geliyor fırından ve böyle yaşıyorsun. Hep böyle, kitaplarla yaşayabilir misin?

Yaşayamam.

Ne olması lazım başka?

Örtü olması lazım yoksa üşürüm. Ölü-rüm.

Şu anda üşüyor musun?

Hayır.

Ama çok esiyor burası. Üstüne battaniye filan al gel üşüyorsan. Bekliyorum ben seni.

Üşümüyorum ki.

Peki saçlarında kaç tane tel var biliyor musun? Hiç saydın mı? Yüz binden fazla var biliyorsun. Her saç teli için bir kitap okusan kaç kitap yapar? Yüz bin kitap yapar. O zaman kafan şişer mi?

Hayır.

Yoksa hiçbir şey olmaz mı?

Olmaz

Daha sağlam mı düşünmeye başlarsın?

Evet.

Her gün ekmek yiyor musun?

Evet.

Mideni beslemek için tabii. Her gün kitap okuyoruz, peki o neyi besliyor?

Ağzımızı geliştirir.

Başka?

Beynimizi.

Başka?

Cümleleri iyi kurmak için.

Süper, süper, süper! İyi cümle kurmak neye yarar?

Kitap okursak daha iyi cümle kurabiliriz.

Evet.

Başka bilmiyorum.

Gece yatarken masal dinliyor musun hiç? Sana masal anlatan biri var mı?

Cık.

Ne yapıyorsun peki gece, direkt uyuyor musun?

Hı hı.

Kitap okuduğun oluyor mu peki hiç uyurken?

Şiir. Bir tane dün değil evvelsi gün şiir ezberledim.

Çok güzel. Hangi şiir?

Ailemiz diye bir şiir. Onu ezberlemeye çalıştık, öğretmenimiz söylemişti. Sonra da şey yaptık, işte onu ezberledik. Öğretmene söyledik sonra.

Çok güzel. Sınıf kaç kişi?

24.

Harika. En çok hangi kitapları okumayı seviyorsun?

Şahin ile Horoz.

Onu seviyorsun? Peki. Sence dünyada herkes kitap okumalı mı? İyi bir şey mi kitap okumak?

Tabii ki.

Okusun mu herkes?

Evet.

Hiç kimse kitap okumasa ne olur?

Hiçbir şey öğrenemezler, kelime üretemezler.

Kitabı yazan adamlar hakkında ne düşünüyorsun, yazarlar hakkında?

Bence iyi bir şey yapmışlar. Çünkü neden; kitap, okumamızı geliştirir ve de okumamızı hızlı yapar.

Horozlar neden kitap okumuyor sence?

Çünkü konuşmayı bilmiyorlar.

Okumayı da bilmiyorlar.

Evet.

Yoruldun mu sorulara cevap vermekten?

Çok değil.

Peki bitirelim o hâlde, rüzgâr hızlandı.

Tamam.

Çok teşekkür Betülay...